

افسانه خصوصی سازی

■ روزه خسروخاور ■

خصوصی سازی به عنوان یک رکنان نقش بسزایی در کمربند شدن تحولات و نوساناتی های دارد که در بخش دولتی به علت فقدان نظارت های لازم به راحتی صورت می پذیرد. تکیه بر اصل رقابت پذیری و جذب مخاطب عام و خاص، از مهمترین اولویت های هر بخش خصوصی در اقتصاد است. این روزها بخش خصوصی فعال و پویا در ایجاد کوچک و بزرگ با تعداد پرسنل متفاوت در فضایی رقابتی اقتصاد آزاد ایران، ایام سختی را پشت سر می گذارند. نابسامانی های بورس، انتقال سرمایه به کشورهای همجوار و عدم شفافیت در استراتژی های موجود از تهدیدهای بزرگ و قابل تامل در این زمینه هستند. اما این ها همه آنچه از ناملایمی ها و بی مبری هایی که بر شرکت های خصوصی رفته و می رود نیست. در بسیاری از صنایع خصوصی سازی توسط شرکت های شبه خصوصی، با اعلیت دولتی صورت می پذیرد. این شرکت ها، غالباً توسط مسئولین دولتی یا بازنشستگان و شرکت های سرمایه گذاری مرتبط با آن تشکیل شده اند. اصل عملکرد قابل توجهی از این شرکت ها، فروش نیروی محرک و بازاریابی دولتی را برعهده دارند. یکی از مسائلی این امور، تقویتی اختیار در بخش پایین دستی صنعت نفت است که مواد نفتی، برش های سنگین، (واکس، پارافین، روغن و...) توسط شرکت های مراجع شبه خصوصی (دولتی) به تعیبه شرکت های خصوصی که کابری مرتبط با خوراک اولیه دارند، واگذار می شود. در شرکت های فوق الذکر که نام های بزرگی چون ایرتول، پاسارگاد، جی، سپاهان در زمره ایشان هست به علت سودآوری قابل توجه صادرات فرآورده های برش سنگین بیشتر توجه و توان مدیریتی و برنامه ریزی خود را در آن راستا متمرکز کرده اند. این امر به تنهایی چالش جدی و ابروی صنایع کوچک بخش خصوصی پیدا آورده است. به طوری که در آستانه ایام عید شافلین در این صنعت امنیت فکری و معیشتی خود را به دلیل فقدان اولیه برای تولید روغن های صنعتی و مشتقات از دست داده اند. بسیاری از مدیران فعال در بخش روغن در تکاپو برای به دست آوردن خوراک اولیه (روغن پایه - پارافین) هستند. اینان از هر واسطه های تقاضای کیمیا دارند و آن چه می ماند سودهای سرشاری است که دست های نامرئی، دست به دست می چرخانند. آنچه آشکار است به مسلط بردن صنایع کوچک خاص و می توسط بخش شبه خصوصی است. وجدان های بیدار و متولیان حمایت از حقوق کارگر و انجمن های صنفی اگر حضوری هم ندارند و آگاهانه حلقه بندی شده اند. زمینه تفسیر یک نهاد نظارتی قوی بر حسن انجام وظیفه و نحوه توزیع عادلانه مواد نفتی برش های سنگین را باید آورد.

با شناختی که از مهندسی صنعت زاده مطونت وزارت نفت در زمینه بخش ویالایش فرآورده های نفتی وجود دارد، امید می رود که نشان به عنوان اولین خرده نمایندگان خود را به میان صاحبان صنایع جولان فرستاد تا از نزدیک و به شکل ملموس تری واقعیت های موجود را حس کنند. در ایام پهلوانی سال، تعلیق وضعیت کاری، حشرت کت و ۱۰۰۰ کالو گره کارمند مخاطرات روحی و روانی بسیاری را برای ایشان پدید می آورد. امید است تمامی مسوولان و مدیران امر تا زمانی که شغلیت بر این حوزه کلاری مستقر شود و با راه اندازی بورس نفت قیمت ها از حالت ثابت به شناور تغییر پیدا کنند با تمام توان در جهت تقویت بخش خصوصی کلم بر نازند. و با قوی شدن پایه های این صنعت هر چه استوارتر در جهت خودکفایی و تیل به استقلال صنعتی گام های موثری برداشته شود.